

Impressie informatieavond windpark Zonzeel (nummer 2)

Datum : Dinsdag 11 mei 2021
Locatie : Digitale bijeenkomst via Microsoft Teams
Doelgroep : Omwonenden en andere belanghebbenden
Organisator : Initiatiefnemers Pure Energie, Eneco en TEC

Mede uit het oogpunt van leesbaarheid is dit een verslag op hoofdlijnen en zijn het geen letterlijke notulen van de bijeenkomst. We hebben tegelijkertijd wel geprobeerd dit verslag zo volledig mogelijk te laten zijn en met name te registeren welke vragen en opmerkingen door bezoekers zijn gesteld en gemaakt.

Welkom

Namens de initiatiefnemers Eneco, Pure Energie en TEC (Traais Energie Collectief) heet gesprekleider Carola van Dongen (Eneco) de aanwezigen welkom. In het kort lichtte zij het doel en het programma van de avond toe. Daarbij maakte zij duidelijk dat de informatieavond over de 6 zes windturbines bij knooppunt Zonzeel gaat, die onderdeel zijn van het provinciale project Energie A16.

Stand van zaken

Namens de initiatiefnemers licht Dirk-Jan Matthijsse het plan voor het windpark Zonzeel en de laatste stand van zaken toe.

Windpark Zonzeel

Het windpark Zonzeel bestaat uit zes windmolens, die worden ontwikkeld door Pure Energie (3 windmolens), Eneco (twee windmolens) en TEC (een windmolen). Het windpark bevindt zich aan weerszijden van het knooppunt Galder en valt zowel in de gemeente Drimmelen als de gemeente Moerdijk.

Procedures

Op 2 december 2020 heeft de Raad van State uitspraak gedaan over de beroepen tegen de vastgestelde omgevingsvergunningen voor de windmolens langs de A16. De Raad van State oordeelde dat de ingediende beroepen ongegrond zijn. Daarmee zijn het bestemmingsplan, de omgevingsvergunningen en ontheffingen Wet natuurbescherming voor het windpark Zonzeel onherroepelijk. Hiertegen kan geen bezwaar of beroep meer worden ingesteld. Dat betekent ook dat het windpark in de basis gebouwd kan worden. Voor de uitvoering van de werkzaamheden dienen nog een aantal specifieke omgevingsvergunningen te worden aangevraagd.

Onderzoeken

Niet-gesprongen explosieven

Om grondwerkzaamheden op een veilige en verantwoorde manier uit te voeren is het noodzakelijk om vooronderzoek te doen naar de mogelijke aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Uit detectieonderzoek bleek dat delen van het plangebied verdacht waren op de aanwezigheid van dergelijke explosieven. Daarom is veldonderzoek gedaan, waarbij onder andere twee granaten zijn gevonden. Deze explosieven zijn naar een veilige locatie gebracht en worden binnenkort gecontroleerd tot ontploffing gebracht door de Explosieven Opruimingsdienst (EOD).

Archeologisch onderzoek

Voor de uitvoering van bodemwerkzaamheden is het ook verplicht om archeologisch onderzoek uit te voeren. Uit vooronderzoek (bureauonderzoek) blijkt dat op drie windturbinelocaties (B1, B2 en B5) bij windpark Zonzeel mogelijk sprake is van archeologische waarden in de bodem. Eind mei wordt nader bodemonderzoek

op deze locaties uitgevoerd om dit verder in kaart te brengen. Dit nader onderzoek houdt in dat er op meerdere plekken met een handboor geboord wordt om de bodem beter in beeld te brengen. Op de andere windturbinelocaties is er geen sprake van (verwachte) aanwezigheid van archeologische waarden.

Keuze windmolen

In de afgelopen periode is een keuze gemaakt voor het windmolentype, waarbij Pure Energie heeft gekozen voor Vestas als leverancier voor 3 windmolens. Het gaat hierbij om het type V150 met een ashoogte van 135 meter en een rotordiameter van 150 meter. Eneco en TEC hebben gekozen voor windturbineleverancier Nordex. Het gaat hierbij om 3 windmolens van het type N149. Deze windmolen heeft een ashoogte van 135 meter en een rotordiameter van 149 meter. Qua uiterlijk lijken de windmolens veel op elkaar, met uitzondering van de punt van de rotor en de ombouw van het ventilatierooster. Beide types windmolens passen binnen de verleende omgevingsvergunning voor het windpark Zonzeel. Daarbij heeft de provincie Noord-Brabant aangegeven dat zijn a. een ranke molen willen (smalle mast) en b. een rechthoekige gondel (geen eitje of andere vormen). Ook daar voldoen beide types aan.

Hinder windmolens

Planschade

Door de komst van het windpark Zonzeel kan een woning of een stuk grond minder waard worden. Dit heet planschade. Hiervoor kan een schadevergoeding worden aangevraagd bij de gemeente of provincie. De initiatiefnemers van windpark Zonzeel willen alle omwonenden, die recht hebben op planschade, proactief een bedrag om de planschade te vergoeden, zodat zij geen een langdurige en complexe procedure hoeven te doorlopen. Om te bepalen wie recht heeft op een planschadevergoeding, maakt adviesbureau SAOZ een analyse per woning. Zodra dat bekend is, krijgt iedereen die recht heeft op een schadevergoeding een persoonlijk aanbod van de initiatiefnemers.

Omwonenden kunnen in principe nu al een verzoek om vergoeding van planschade indienen bij de gemeente. De initiatiefnemers verzoeken omwonenden om hiermee te wachten, zodat zij eerst proactief een persoonlijk aanbod kunnen ontvangen van de initiatiefnemers. Indien dit aanbod onvoldoende is, kan een omwonende alsnog de procedure bij de gemeente starten.

Slagschaduw

Slagschaduw ontstaat als de zon tegen de wieken van de windmolen schijnt. Doordat de wieken bewegen, beweegt deze schaduw ook. Als deze bewegende schaduw over bijvoorbeeld ramen van woningen gaat, kunnen omwonenden dat als hinderlijk ervaren. Daarom hebben de initiatiefnemers besloten om deze hinder te beperken tot het minimum (30 minuten per jaar) en af te wijken van de wettelijke norm (5 uur en 40 minuten per jaar). Zodra de windmolens in bedrijf zijn, wordt met speciale software geregeld dat de windmolens af en toe automatisch stil gaan staan om slagschaduw te voorkomen.

Geluid

Het is niet te voorkomen dat een windmolen geluid maakt, maar er zijn strenge geluidsnormen om te voorkomen dat veel omwonenden last hebben van het geluid. De initiatiefnemers moeten door middel van een geluidsrapport bij de provincie aantonen dat de gekozen windmolens kunnen voldoen aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer en welke maatregelen daarvoor noodzakelijk zijn.

Verlichting

Vanwege de vliegveiligheid worden windturbines voorzien van obstakelverlichting. Op basis van internationale ICAO-richtlijnen bepaalt de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) welke verlichting een windturbine moet hebben. Momenteel moeten in principe alle windturbines met een tiphoogte hoger dan 150 meter obstakelverlichting hebben. In het geval van windpark Zonzeel gaat het om obstakelverlichting in het midden

van de mast (vlak onder het laagste punt van wieken) en boven op de gondel. De obstakelverlichting kan met name in de avond en nacht veel overlast kan geven voor de omgeving. Daarom mag tegenwoordig de verlichting in de avond en nacht vast brandend in plaats van knipperend zijn en daar kiezen de initiatiefnemers dan ook voor.

Uitvoering werkzaamheden

Erik Houtepen is namens de initiatiefnemers aangesteld om de voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden voor de realisatie van het windmolenpark te begeleiden. Aan de hand van de presentatie schetst hij een beeld van de werkzaamheden, die nodig zijn om het windpark daadwerkelijk te bouwen.

Civiltechnische werkzaamheden

In de komende periode vinden op de diverse locaties van de kraanopstelplaatsen voorbelasting van de grond plaats. Het doel hiervan is om de grond in te laten klinken, zodat in een later stadium mogelijke verzakking van de grond en mogelijke schade aan de kraanopstelplaatsen wordt voorkomen. Het inklinken van de grond duurt ongeveer 6 maanden. In oktober start civieltechnisch aannemer Van Gelder met de aanleg van parkwegen, de realisatie van kraanopstelplaatsen en funderingen en de aanleg van kabels en leidingen. Naar verwachting zijn deze werkzaamheden in april 2022 afgerond.

Bouw windmolens

Aan de hand van een aantal foto's en een filmpje legt Erik uit hoe de fundering van een windmolen wordt gebouwd en uit welke onderdelen een windmolen bestaat. Daarbij geeft hij aan dat naar verwachting de grote windmolenonderdelen in mei 2022 op locatie worden geleverd. Daarna kan gestart worden met de bouw van de windmolens. Indien alles voorspoedig verloopt, kan het windpark eind 2022 worden opgeleverd.

Bouwverkeer en -routes

Het bouwverkeer bestaat uit 3 verschillende categorieën: normale verkeersbewegingen, zwaar transport en bijzonder transport. Onder normaal verkeer kan men denken aan auto's en werkbussen. Onder zwaartransport kan men denken aan transportvoertuigen die grondstoffen vervoeren en bouwmaterieel, zoals kranen, graafmachines en shovels. Ondanks het verschil in grootte mogen beide categorieën gebruiken maken van de openbare weg. Daarbij zijn wel afspraken gemaakt over de verkeersroute die het bouwverkeer gebruikt:

- Bouwverkeer maakt zoveel als mogelijk gebruik van de N-wegen.
- De aanrijroute van het bouwverkeer loopt via de A59.
- Vervolgens gaat het bouwverkeer via de Langeweg, Driehoefijzersstraat, Bredeweg onder de A16 door via de Markweg naar de verschillende turbinelocaties.
- Buurtschap Langeweg, De Hokkenberg en de Noordseweg zoveel mogelijk ontzien.

Bijzonder transport

De vervoer van de windmolenonderdelen, zoals de wieken, gondel en rotor, valt onder bijzonder transport. Om dit transport in goede banen te leiden, wordt vooraf een transportstudie door de windturbineleverancier gedaan. Hierbij wordt gekeken welke aanvoerroute mogelijk is en welke verkeersmaatregelen genomen moeten worden om het transport veilig en soepel te laten verlopen. Ook is een transportvergunning nodig. Naar verwachting wordt gebruik gemaakt van speciale, tijdelijke afritten op de A16 en A59.

Vragen

- In eerdere bijeenkomsten van de Provincie Noord-Brabant is gesproken over het mogelijk gebruik van radardetectie. Wordt dat nu wel of niet toegepast bij dit windpark?
Nee, naderingsdetectie mag wettelijk gezien nog niet worden toegepast. Vanwege de vliegveiligheid moeten windmolens nog steeds worden voorzien van 'obstakelverlichting'. Op basis van internationale ICAO-richtlijnen bepaalt de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) welke verlichting een windmolen moet hebben. Momenteel moeten in principe alle windmolens met een tiphoogte hoger dan 150 meter

obstakelverlichting hebben. Vroeger moesten deze lampen wel knipperen, maar tegenwoordig mogen de lampen vast brandend zijn en gedimd worden bij helder weer. Dat neemt niet weg dat de initiatiefnemers de ontwikkelingen volgen en anticiperen op mogelijke nieuwe wet- en regelgeving op dit gebied.

- *Waarom geeft de Provincie Noord-Brabant aan dat het wel kan?
De provincie Noord-Brabant heeft de nadrukkelijke wens om verlichtingsoverlast tot een minimum te beperken en is voorstander van naderingsdetectie. Daarbij ging de provincie er vanuit dat naderingsdetectie eerder zou zijn goedgekeurd, maar in de praktijk blijkt de invoering ervan weerbarstig.*
- *In november is een ongeluk gebeurd met een windmolen van Vestas (ook type V150). In hoeverre wegen dergelijke incidenten mee bij de keuze voor een windmolen?
Tijdens de selectieprocedure is over dit onderwerp met Vestas gesproken, waarbij uitleg is gegeven over de oorzaak van dit incident en welke maatregelen zij hebben getroffen om dit in de toekomst te voorkomen. Daarin heeft Pure Energie het volste vertrouwen. Vestas staat bekend als een betrouwbare windturbineleverancier.*
- *Bij wie moet ik mij melden voor handhaving als het windpark niet naar behoren werkt, denk aan geluids- of lichtoverlast.
Bij voorkeur nemen omwonenden contact op met de initiatiefnemers wanneer er klachten of vragen zijn, zodat snel uitgezocht kan worden wat de klacht is, waardoor dit wordt veroorzaakt en of er een oplossing voor is. Als voorbeeld wordt het windpark Dinteroord genoemd, waar verkeerd geïnstalleerde uilenveren extra geluidsoverlast veroorzaakten. Door korte lijnen met de windturbineleverancier kon dit snel worden opgelost. Daarnaast kunnen omwonenden ook contact opnemen met de gemeente of omgevingsdienst om klachten te melden, dan wel hen te verzoeken om te handhaven. Zij nemen dan contact op met de initiatiefnemers.*
- *Wordt in deze type windmolens gebruik gemaakt van Siemens-onderdelen. Bij deze vraag wordt verwezen naar de geluidsproblematiek bij het windpark langs de N33.
Nee, in de windturbines van Nordex en Vestas wordt geen gebruik gemaakt van het Siemens-onderdeel wat nu problemen veroorzaakt bij het windpark langs de N33 in Groningen.*

Aangegeven wordt dat per mail o.a. door de wijkvereniging een aantal vragen is gesteld:

- *Is de precieze locatie van de windmolen ook bekend?
Ja, de precieze locatie zijn bekend.*
- *Wordt er ook een stroomkabel door onze straat gelegd en word ik daar over geïnformeerd?
Hoogspanningskabels en mantelbuizen verbinden de funderingen van de windturbines met zogeheten inkoopstations. Via die inkoopstations (een groot model transformatorhuis) levert het windpark zijn energie aan het landelijke elektriciteitsnetwerk. Naar elke turbine wordt ook een glasvezelkabel gelegd. Passanten en omwonenden herkennen de werkzaamheden aan de grote machines en aan kabelhaspels met rode kabels en groene mantelbuizen. De kabels en mantelbuizen worden voor het grootste deel tot circa anderhalve meter diep in de grond geploegd. Bij de in- en uitgangen van de fundaties of bij het kruisen van watergangen of wegen, blijft het traditioneel graven van sleuven nodig of wordt gebruik gemaakt van een gestuurde boring. Indien dit in de openbare ruimte (bijvoorbeeld in een straat) plaatsvindt, wordt de directe omgeving hier tijdig over geïnformeerd.*
- *Welke type windmolens komt aan de andere zijde van de Mark?*

De windmolens aan de andere zijde van de Mark vallen niet binnen het project Energie A16 en worden door een andere initiatiefnemer ontwikkeld. Het is ons niet bekend welke type windmolen daar wordt geplaatst.

- Komt er belettering op de windmolens?
Op dit moment is dat nog niet bekend. De initiatiefnemers hebben wel de wens om een logo op de gondel te plaatsen.
- Op dit moment is in midden Groningen een project gedurende de testfase stilgelegd omdat de omwonende vooral 's nachts veel last hebben van een "bromtoon"? Wordt ook hier een testfase ingezet?
Er vindt na de bouw altijd een testfase plaats, zodat de windmolens te allen tijde aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer voldoen.
- De geluidsbelasting voor de omwonende is met een model berekend. Worden hier na plaatsing nog fysieke metingen voor uitgevoerd?
Om te monitoren of de afgesproken geluidsnormering niet wordt overschreden, zijn de initiatiefnemers verplicht jaarlijks de totale geluidsproductie (o.b.v. de daadwerkelijke productiegegevens) te berekenen en te overleggen aan de omgevingsdienst. De vastgestelde geluidsnormering is een berekende norm, gebaseerd op een jaargemiddelde. De omgevingsdienst controleert vervolgens aan de hand van de werkelijke geluidsproductie of de ontwikkelaars aan de geluidsnorm voldoen. Indien er geluidsklachten zijn, kan de omgevingsdienst hier ook specifiek onderzoek naar doen.
- Als we als bewoners klachten hebben (geluid, slagschaduw) waar kunnen we dit melden?
Bij voorkeur nemen omwonenden contact op met de initiatiefnemers wanneer er klachten of vragen zijn, zodat snel uitgezocht kan worden wat de klacht is, waardoor dit wordt veroorzaakt en of er een oplossing voor is. Daarnaast kunnen omwonenden ook contact opnemen met de gemeente of omgevingsdienst om klachten te melden, dan wel hen te verzoeken om te handhaven. Zij nemen dan contact op met de initiatiefnemers.

Afsluiting om 20.25 uur